

TIŠÍ ZABIJÁCI – CIVILIZAČNÍ CHOROBY

KREVNÍ TLAK

Kdyby nebylo krevního tlaku, nežijeme. Krevní tlak zaručí, že se krev s kyslíkem a dalšími potřebnými látkami dostane do celého těla a zajistí život buněk.

Tlak v cévním řečišti je závislý na síle srdečních stahů, odporu cévního řečiště a aktuálním krevním objemu. Pokud je krevní tlak dlouhodobě zvýšený, vede to postupně k poškození cév a následným nemocem postihujícím celý organismus.

Krevní tlak se vyjadřuje ve dvou hodnotách. Optimální tlak je 120/80 mm rtuťového sloupce. První hodnota odpovídá **systolickému tlaku** (tlak fáze srdečního stahu), což je nejvyšší tlak, jaký může srdce při svém stahu vytvořit. Druhá hodnota odpovídá **diastolickému tlaku**, což je nejnižší tlak v srdci a odpovídá době plnění srdce krví.

Krevní tlak se mění v závislosti na věku, dochází ke snížení pružnosti cévní stěny a ta hůř vstřebává sílu tlakové vlny. To se projeví zvýšením tlaku krve, 140/90 mmHg je považováno za hraniční.

Tradiční rizikové faktory	Nové rizikové faktory
zvýšený cholesterol	VLDS částice
kouření	homocystein a liprotein
obezita	oxidační stres
fyzická inaktivita	infekční agens
dědičné dispozice	C-reaktivní protein

HYPERTENZE

Zvýšený krevní tlak je onemocnění, při kterém je chronicky zvýšený tlak krve v cévním řečišti.

Krevní tlak mmHg	systolický tlak	diastolický tlak
Mírná hypertenze	140–179	90–104
Středně těžká hypertenze	180–199	105–114
Těžká hypertenze	200 a víc	115 a víc

INFARKT MYOKARDU – SRDEČNÍ MRTVICE

Je náhlé přerušení zásobování krví části srdce. Dochází k němu uzávěrem srdeční (koronární) tepny – nejčastěji vznikem krevní sraženiny. Krevní sraženina (trombus) vznikne při prasknutí aterosklerotického plátu, čímž zanikne protisrážlivá ochrana povrchu tepny. Aterosklerotický plát vzniká dlouhodobým ukládáním tukových buněk do stěny cévy. Další příčinou může být krevní sraženina, která vznikla v jiném místě cévního řečiště, céva může být uzavřena vzduchovou bublinkou (potápění).

Následkem uzávěru koronární tepny může být zástava oběhu – náhlá srdeční smrt.

Pokud není obnovena činnost tepny do 2 hodin, dochází k nevratnému poškození postižené části srdce.

Nejvíce ohroženi jsou muži nad 50 let a ženy nad 60 let. Mladší ročníky nejsou výjimkou.

Základní příčinou je ukládání cholesterolu do stěn tepny. Postupné zvětšování tukového plátu zužuje její průsvit. V jednom okamžiku se začne tvořit krevní sraženina, nasedávající na tukové hmoty, dráždící krevní destičky. Tento moment vzniká nejčastěji v klidu a v noci.

NEJČASTĚJŠÍ PŘÍZNAKY

- déletrvající krutá svíravá bolest v oblasti srdce a hrudní kosti
- bolest neustupuje a je stále silná v jakékoliv poloze
- nadměrné pocení, úzkost a dušnost
- mohou se vyskytnout i bolesti zad, břicha a čelisti

SRDEČNÍ PŘÍHODA JE AKUTNÍ STAV A VYŽADUJE NEODKLADNOU LÉKAŘSKOU POMOC!

CÉVNÍ MOZKOVÁ PŘÍHODA

Je náhle se rozvíjející postižení určitého okrsku mozkové tkáně, vzniklé poruchou prokrvení. K této poruše dojde důsledkem uzávěru mozkové tepny.

ISCHEMICKÁ CÉVNÍ MOZKOVÁ PŘÍHODA

Pokud vznikne na podkladě trombózy, je to otázka aterosklerózy mozkových tepen. Embolie vzniká utržením trombu a jeho zanesením do mozkových tepen.

AKUTNÍ PROJEVY

- slabost až ochrnutí nebo porucha citlivosti těla
- náhlá porucha ostrosti vidění, dvojitě vidění
- jednostranná slepota
- náhlá porucha řeči, sluchu
- nevysvětlitelná závrať, další poruchy

MOZKOVÁ PŘÍHODA JE AKUTNÍ STAV A VYŽADUJE NEODKLADNOU LÉKAŘSKOU POMOC!